

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Август 2012 09:30

Сайтът **desebg.com** публикува поредица посветена на една малко позната страна от живота на Тодор Живков – финансовите му придобивки по време на управлението му.

В нея е отделено място, както на средствата, които той получава като партиен и държавен ръководител, така и от хонорари за издадените му съчинения. Представена е и системата на правоимашите от комунистическата върхушка, която той изгражда.

В [част 1](#) се разказва за получените от генералния секретар на БКП над 1,8 млн. лв. хонорари за издаваните от негово име трудове.

[Част 2](#) е посветена на механизма, по който Живков е придобил тези значителни средства.

[Част 3](#) разкрива подробности от „кухнята“ на подготовката и авторите на материалите, които лидерът на БКП чете от свое име, а впоследствие прибира и солидни хонорари при издаването им в томове събрани съчинения.

⋮

В [част 4](#) се публикуват разказа за последното 39-томно издание на Живковите „Събрани съчинения“ и признанията на бившия генерален секретар пред

прокуратурата по дело №1 през 1990 г.

В [част 5](#) се разказва за заплатите, които Живков е получавал в качеството си на главсек, председател на Държавния съвет и народен представител.

В [част 6](#) ще откриете как Пето управление на ДС, известно повече като УБО, се е грижило за фамилията Живкови.

[Част 7](#) е посветена на системата на обслужване на комунистическия елит от УБО, която Живков изгражда.

В последната **част 8** се разкрива тайното раздаване на безотчетни пари под масата на т. нар. правоимащи от началника на УБО, утвърдени със секретен протокол Б-12 и Б-13 на висшето партийно ръководство на компартията.

Текстът е част от книгата на разследващия журналист Христо Христов, [„Тодор Живков. Биография”](#) (2009). Той е единственият, работил с архива от над 100 тома по дело №1 срещу Живков и дело №4 за причините за икономическата катастрофа на БКП.

„Още с постъпването ми на работа през 1968 г. аз заварих практиката на част от членовете на висшия ешалон да се дават допълнителни суми от касата на УБО. Този въпрос беше известен само на началниците на управлението, на началника на финансово-счетоводния отдел. Ежегодно в края на януари от касата на УБО се изтегляха суми, които варираха от 220 000 до 240 000 лева, които се поставяха в две дипломатически куфарчета. Тези пари се отнасяха кодирано като разход по бюджета в статия „38 – разходи по разпореждане „р-336”. Никакви други обяснения на никого не са давани, нито са отразявани. Този въпрос беше строго секретен от особена важност и ми беше казано устно, че изплащането на тези суми е регламентирано с решение „Б-13” на

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Август 2012 09:30

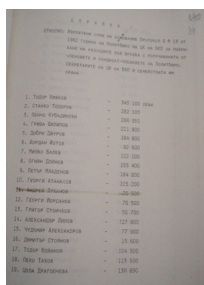

Секретариата на ЦК на БКП.”

Тази схема разкрива дългогодишният главен счетоводител на УБО Георги Георгиев пред прокуратурата през 1990 г. по дело №1 срещу Тодор Живков за злоупотреба с власт.

Генералният секретар на ЦК на БКП не само е основен двигател в създаването на порочната система, чрез която комунистическата върхушка се облагодетелства незаконно, но той е неин архитект. През 1958 г., само две години след като той е оглавил партията, с решение на Секретариата на ЦК „Б“-12 се създава безотчетния фонд на правоимащите. Това е формалното решение, с което оттогава всяка календарна година червената каста започва да получава тайно от обществото хиляди безотчетни левове.

Тайните тетрадки на началника на УБО

СЪСТАВ	
1. Тодор Живков	100 000 000
2. Иван Милошев	200 000
3. Иван Милошев	200 000
4. Иван Милошев	200 000
5. Иван Милошев	200 000
6. Иван Милошев	200 000
7. Иван Милошев	200 000
8. Иван Милошев	200 000
9. Иван Милошев	200 000
10. Иван Милошев	200 000
11. Иван Милошев	200 000
12. Иван Милошев	200 000
13. Иван Милошев	200 000
14. Иван Милошев	200 000
15. Иван Милошев	200 000
16. Иван Милошев	200 000
17. Иван Милошев	200 000
18. Иван Милошев	200 000
19. Иван Милошев	200 000
20. Иван Милошев	200 000
21. Иван Милошев	200 000
22. Иван Милошев	200 000
23. Иван Милошев	200 000
24. Иван Милошев	200 000
25. Иван Милошев	200 000
26. Иван Милошев	200 000
27. Иван Милошев	200 000
28. Иван Милошев	200 000
29. Иван Милошев	200 000
30. Иван Милошев	200 000
31. Иван Милошев	200 000
32. Иван Милошев	200 000
33. Иван Милошев	200 000
34. Иван Милошев	200 000
35. Иван Милошев	200 000
36. Иван Милошев	200 000
37. Иван Милошев	200 000
38. Иван Милошев	200 000
39. Иван Милошев	200 000
40. Иван Милошев	200 000
41. Иван Милошев	200 000
42. Иван Милошев	200 000
43. Иван Милошев	200 000
44. Иван Милошев	200 000
45. Иван Милошев	200 000
46. Иван Милошев	200 000
47. Иван Милошев	200 000
48. Иван Милошев	200 000
49. Иван Милошев	200 000
50. Иван Милошев	200 000
51. Иван Милошев	200 000
52. Иван Милошев	200 000
53. Иван Милошев	200 000
54. Иван Милошев	200 000
55. Иван Милошев	200 000
56. Иван Милошев	200 000
57. Иван Милошев	200 000
58. Иван Милошев	200 000
59. Иван Милошев	200 000
60. Иван Милошев	200 000
61. Иван Милошев	200 000
62. Иван Милошев	200 000
63. Иван Милошев	200 000
64. Иван Милошев	200 000
65. Иван Милошев	200 000
66. Иван Милошев	200 000
67. Иван Милошев	200 000
68. Иван Милошев	200 000
69. Иван Милошев	200 000
70. Иван Милошев	200 000
71. Иван Милошев	200 000
72. Иван Милошев	200 000
73. Иван Милошев	200 000
74. Иван Милошев	200 000
75. Иван Милошев	200 000
76. Иван Милошев	200 000
77. Иван Милошев	200 000
78. Иван Милошев	200 000
79. Иван Милошев	200 000
80. Иван Милошев	200 000
81. Иван Милошев	200 000
82. Иван Милошев	200 000
83. Иван Милошев	200 000
84. Иван Милошев	200 000
85. Иван Милошев	200 000
86. Иван Милошев	200 000
87. Иван Милошев	200 000
88. Иван Милошев	200 000
89. Иван Милошев	200 000
90. Иван Милошев	200 000
91. Иван Милошев	200 000
92. Иван Милошев	200 000
93. Иван Милошев	200 000
94. Иван Милошев	200 000
95. Иван Милошев	200 000
96. Иван Милошев	200 000
97. Иван Милошев	200 000
98. Иван Милошев	200 000
99. Иван Милошев	200 000
100. Иван Милошев	200 000

Секретният характер на тази операция обуславя и изборът на лицето, което физически извършва предоставянето на хилядите левове всяка година – това е началникът на УБО.

Когато през есента на 1986 г. след самоубийството на ген. Илия Кашев ген. Георги Милушев оглавява УБО, той е посветен в една от най-големите тайни на Живковото управление, не заради нещо друго, а просто защото постът му изисква той да продължи „традицията”. Ето как разбира за нея:

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Август 2012 09:30

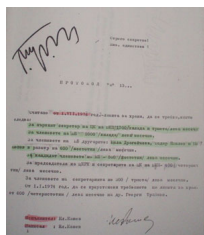
„Десет дни след като започнах работа бях извикан от министъра на вътрешните работи Димитър Стоянов, който ми даде две тетрадки и каза да ги прибера. Взех ги и ги прегледах. В тях бяха отразени партии на всеки един от правоимащите лица. Вписваха се имената на лицето, годината и сумата, която е получавало.

Така например на генералния секретар съгласно решение Б-13 от 1981 г. му се изплащаше размера на ползваната от него и семейството му храна. На членовете на Политбюро се изплащаха по 14 400 лв. на година, еднократно, в началото на годината, на кандидат-членовете на Политбюро по 7200 лева и на секретаря на БЗНС по 7200 лв., на секретарите на ЦК по 6000 лв.”

Тетрадките са иззети от секретната каса на ген. Кашев след смъртта му. Това правят вътрешният министър Димитър Стоянов и заместника му Григор Шопов, като уведомяват секретаря на УБО Чавдар Томов, че по нареждане на Живков трябва да отворят касата и да вземат съответните документи. От тетрадките става ясно, че ген. Кашев е записвал собственоръчно раздаваните суми срещу всяко име.

Генералният секретар на БКП заповядва на новия началник на УБО да заличи тетрадките. „Живков ми нареди: „Тетрадките да се унищожат!“, спомня си ген. Милушев. Той обаче се консултира с вътрешния министър Димитър Стоянов, който му казва: По-добре ги задръж и ги пази!“ Така е съхранен архива за раздаваните пари на правоимащите в периода 1981-1989 г.

„Ритуалът” на плащанията

За това как точно се е извършвал „ритуала” по плащанията на тези суми разказва ген. Милушев:

„В началото на всяка година отивах при главния счетоводител и срещу разходен касов ордер получавах общия размер на сумата, в която се включват и парите за Тодор Живков, толкова, колкото е разходвал за храна за предходната година. След това разпределях сумата на всеки правоимащ, изплащах парите и той се подписваше в неговата партия. Накрая с главния счетоводител изготвихме писмен протокол, в който отбелязвахме действително изплатените суми и тези за храна на Тодор Живков. Сумата за храна на Живков варираше между 16 000 и 18 000 лв. Протоколът се подписваше от нас двамата и се унищожаваше разходния ордер и така се заверяваше сметката на УБО.“

Началникът на Живковия кабинет и Милко Балев посочва как са получавани парите:

„Като член на Политбюро получавах лично от началника на УБО ген. Кашев, а впоследствие от ген. Милушев пак в началото на всяка година сумата от 14 400 лв. Началникът на УБО носеше със себе си специална тетрадка, в която имаше лист с означени моите инициали. На същия лист се вписваше сумата, която ми се изплаща, а аз се подписвах. Останал съм с впечатление, че такива суми са се изплащали само на членовете на Политбюро. Парите получавах в плик и за тях също не се плащаше данък и партиен членски внос.“

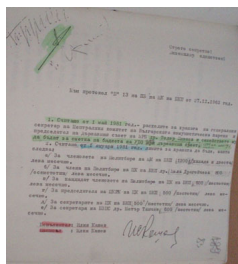
Бившият министър на вътрешните работи и член на Политбюро Димитър Стоянов потвърждава „процедурата“ по получаването на парите:

„През 1984 г. бях избран за кандидат-член на Политбюро. Тогава при мен дойде ген. Кашев и ми каза, че имам право да получавам еднократно в годината определена сума чрез УБО. Той ми обясни, че това става с оглед на новото ми положение в партията и че такъв е редът. За получената сума аз се подписвах в една тетрадка, в която на една страница беше написано моето име и размера на сумата. Тези суми се получаваха еднократно и аз получавах такива до 1989 г. Размерът им се изменяше, тъй като междуременно станах член на Политбюро.“

„Представителни“ пари – еднократно на ръка

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Август 2012 09:30

Парите „за храна” не са единствените средства, които членовете на Политбюро и на ЦК получават. Живков раздава и допълнителни средства по друго перо – за „представителни” нужди. Различни по размер суми по този параграф са изплащани и надолу по партийната йерархия до поста секретар на ОК на БКП. Първоначално те са изплащани от определен от Живков член на ЦК, а впоследствие от завеждащия отдел деловодство в ЦК на БКП. Милко Балев дава подробни разяснения:

„Някъде към 1969-1970 г. в качеството си на началник на кабинета на Тодор Живков започнах да получавам допълнителни възнаграждения (представителни пари) в размер на 4000 лв., които по-късно се увеличиха на 5000 лв. Те се изпращаха от ЦК и не знаех откъде са средствата. Когато аз бях избран за член на ЦК започнах да изплащам тези пари на членовете на Политбюро, както и на секретарите на ОК на БКП.

Тази дейност по-късно се пое от отдел деловодство на ЦК и Продан Стоянов. На членовете на Политбюро се изплащаха по 12 000 лв., генералният секретар на ЦК получаваше 25 000 лв., председателят на Министерския съвет и водещият секретар на Секретариата на ЦК по 15 000 лв., кандидат-членовете на Политбюро по 9 или 10 000 лева заедно със секретарите на ЦК, завеждащ отделите в ЦК по 4-5000 лв., секретарите на ОК на БКП – 4-5000 лв. Председателят на Народното събрание получаваше по 15 000 лв. Членовете на правителството получаваша по 5-6000 лв.

Председателите на окръжните народни съвети, председателят на БАН, председателите на творческите съюзи, първият секретар на ЦК на ДКМС получаваша суми в размер на 2-4000 лв. Такива пари се даваха и на председателя и заместниците на Централната ревизионна комисия на ЦК. Размерът на средствата се определяше от генералния секретар на ЦК. Те се раздаваха в началото на всяка година, еднократно и на ръка. Те не се облагаха с данъци и от тях не се изплащаше партиен членски внос. Тези пари имаха секретен характер, поради което не се отчитаха и не се заплащаше членски внос.”

Черната каса в отдел „Специален” на МФ

Бившият министър-председател Георги Атанасов обяснява какви за били задълженията му, докато е завеждал отдел „Деловодство” на ЦК на БКП, откъдето е била другата линия за раздаване на безотчетни средства:

„Ежегодно в началото на годината в края на януари или февруари ми се обаждаше лично Тодор Живков и ми казваше, че е време да се изпълни мероприятията по Б-13 от 1968 г. Наредданията се даваха лично от Живков или от негово име от финансовия министър”. Задачата на Атанасов като завеждащ отдел на “Деловодство” е да подготви за лицата, които имат право на сума, размерът и го предава общия размер на финансовия министър.

Сумата му се донася след известно време от началника на отдел „Специален” на Министерството на финансите полк. Васил Лилев и се предоставя срещу разписка. След това се раздава на правоимащите от комисия в състав – министъра на финансите, председателя на БНБ, полк. Лилев, Иван Шпатов, главен секретар на Министерския съвет по това време. Накрая комисията унищожава разписките за получени суми и изготвя общ протокол.”

Така по две направления – пари за храна и за представителни нужди всеки един член на Политбюро на ЦК на БКП всяка година до 1990 г. е получавал общо 26 000 лв. чисти доходи.

Извънбюджетната сметка на създадения в края на 50-те години отдел „Специален” в МФ на практика представлява „черна каса” във финансовото министерство. Ревизията, направена след 1990 г., установява, че в нея най-много преводи са постъпили от оръжейната фирма „Кинтекс” – над 70 млн. лв.

Ето как обяснява секретния характер на раздаваните пари самият Живков пред

Написано от Христо Христов
Сряда, 29 Август 2012 09:30

прокуратурата по дело №1:

„Решенията за извършване на различни услуги от УБО са поверителни, защото поверителното е, че се прави услуга на определен човек. Секретното е да не се шуми с тези отделни случаи. Ще се шуми, защото не може да даваме така. От днешна позиция аз осъждам такава практика на вземане на решения и които аз съм подписвал. Такива бяха времената и разбиранията.“